

Số:
V/v cảnh báo rủi ro về thuế đối với
doanh nghiệp sản xuất kinh doanh
mặt hàng viên nén

Bình Định, ngày tháng năm 2022

Kính gửi: Các doanh nghiệp sản xuất kinh doanh
mặt hàng viên nén trên địa bàn tỉnh Bình Định.

Trong những năm qua, hoạt động sản xuất chế biến lâm sản nói chung, sản xuất viên nén xuất khẩu nói riêng trên địa bàn tỉnh Bình Định đã góp phần đáng kể trong việc đem lại kim ngạch xuất khẩu cho tỉnh nhà và giải quyết việc làm, ổn định thu nhập cho người dân trên địa bàn tỉnh.

Tuy nhiên, tình hình chấp hành pháp luật thuế của một bộ phận doanh nghiệp kinh doanh trong lĩnh vực này còn nhiều bất cập, tiềm ẩn rủi ro khá lớn, đặc biệt là trong việc xác lập hồ sơ hoàn thuế GTGT đối với hoạt động xuất khẩu, tình trạng sử dụng bất hợp pháp hóa đơn GTGT đầu vào, liên kết dàn xếp giao dịch, nâng khống giá trị hàng hóa xuất khẩu để làm tăng số thuế GTGT được hoàn. Bên cạnh đó, việc kê khai quyết toán thuế, xác định số thuế Thu nhập doanh nghiệp phải nộp chưa tương xứng với quy mô kinh doanh và doanh thu thực hiện theo từng niên độ tài chính. Số thuế thu nhập doanh nghiệp phải nộp theo quyết toán chiếm tỷ lệ thấp so với doanh thu.

Với phương châm “trợ giúp doanh nghiệp chấp hành đúng quy định pháp luật thuế”, Cục Thuế tỉnh Bình Định tăng cường hỗ trợ, cảnh báo rộng rãi các sai phạm thường gặp giúp doanh nghiệp tự sửa sai; đồng thời đặt trọng tâm vào kiểm tra hồ sơ khai thuế tại trụ sở cơ quan thuế, để cảnh báo các nội dung, khoản mục có khả năng sai phạm đến từng doanh nghiệp để chủ động tự rà soát, tự điều chỉnh kê khai.

Cục Thuế tỉnh Bình Định thông báo đến các doanh nghiệp kinh doanh mặt hàng viên nén trên địa bàn tỉnh Bình Định những thông tin cảnh báo sai phạm như sau:

1. Đối với nguyên vật liệu đầu vào sản xuất viên nén:

- Doanh nghiệp cần xác định rõ nguồn gốc nguyên vật liệu mua vào cụ thể đến từng đối tượng bán hàng, trên cơ sở các tài liệu, hồ sơ chứng minh quá trình thực tế mua hàng, đánh giá tính hợp lý của chi phí liên quan như: phiếu cân hàng, chi phí vận chuyển, bốc xếp, máy móc, thiết bị... có liên quan đến quá trình sản xuất, gia công, băm gỗ (số lượng máy, công suất hoạt động của máy, lượng tiêu thụ điện năng, hóa đơn tiền điện...); chi phí vận chuyển tương ứng với lượng hàng hóa mua vào, bán ra; mật độ, số lượng xe ô tô vận chuyển ra vào qua trạm cân, kho bãi; hoạt động thanh toán tiền hàng, đối chiếu với chứng từ thanh

toán tương ứng với từng lần xuất hàng...

- Đối với nguyên liệu đầu vào có nguồn gốc thu mua trực tiếp từ người dân theo bảng kê thu mua hàng hoá, dịch vụ mua vào theo mẫu số 01/TNDN (Ban hành kèm theo Thông tư số 78/2014/TT-BTC ngày 18/6/2014 của Bộ Tài chính), phải đảm bảo nguồn hàng là có thật của từng hộ gia đình có rừng trồng, khai thác gỗ; Đồng thời đối với gỗ rừng trồng thu mua từ người trực tiếp sản xuất thì phải có Bảng kê lâm sản theo Mẫu số 01 Ban hành kèm theo Thông tư số 27/2018/TT-BNNPTNT ngày 16/11/2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, khối lượng thực tế mua vào của từng hộ gia đình phải phù hợp với diện tích đất trồng rừng, phù hợp với thông tin ghi trên Bảng kê lâm sản theo Mẫu số 01.

- Các trường hợp sản lượng nguyên liệu mua vào, bán ra trên từng địa bàn, trong từng thời kỳ có rủi ro như: sản lượng nguyên liệu mua vào nhiều, nhưng mua của các doanh nghiệp, hộ kê khai trên địa bàn tại những vùng nguyên liệu lại rất ít; thực hiện thu mua của các doanh nghiệp trên địa bàn khác tỉnh (không phải vùng nguyên liệu gỗ) với số lượng lớn, tăng đột biến. Hoặc mua của các doanh nghiệp mới thành lập nhưng có số lượng gỗ vụn, vỏ bào,... bán cho các doanh nghiệp hoàn thuế GTGT rất lớn, có tính chất đột biến.

- Đối với nguyên vật liệu mua vào là mùn cưa, phế liệu gỗ của các doanh nghiệp sản xuất đồ gỗ phải có hóa đơn chứng từ đầy đủ, khối lượng theo đúng thực tế phát sinh.

- Hàng hóa, nguyên vật liệu mua vào phải được cung cấp bởi chính đơn vị bán hàng theo đúng số lượng, chủng loại, giá trị và thời điểm xuất bán hàng hóa.

- Cần phải xác minh tình trạng hoạt động của các doanh nghiệp xuất bán hàng hóa, nguyên vật liệu đầu vào cho đơn vị mình.

2. Trường hợp có phát sinh mua bán với các khách hàng nước ngoài:

Thời gian qua Tổng cục Thuế đã có các văn bản thông báo đến Cục Thuế các tỉnh, thành liên quan đến việc hoàn thuế GTGT đối với mặt hàng tinh bột sắn, trong đó lưu ý đến kết quả xác minh thông tin đối với các doanh nghiệp Trung Quốc, với các thông tin, tài liệu do cơ quan thuế Trung Quốc đã cung cấp cho thấy các giao dịch mua bán giữa Doanh nghiệp Việt Nam và các Doanh nghiệp Trung Quốc là không có thực, các doanh nghiệp không tồn tại, dừng hoạt động hoặc đang tồn tại nhưng không nhập khẩu đối với mặt hàng tinh bột sắn.

Để tránh tình trạng tương tự như một số doanh nghiệp xuất khẩu mặt hàng tinh bột sắn nêu trên, các doanh nghiệp xuất khẩu viên nén cần tìm hiểu kỹ thông tin định danh, tình trạng hoạt động của khách hàng nước ngoài trước khi xuất khẩu hàng hóa nhằm hạn chế rủi ro, thiệt hại về tài chính.

3. Đối với các doanh nghiệp có quan hệ giao dịch liên kết:

Thực tế cho thấy đối với ngành sản xuất viên nén quy trình, công nghệ sản xuất đơn giản nhưng lại cạnh tranh gay gắt về giá nguyên liệu đầu vào và chi phí vận chuyển, do đó để tăng tính ổn định và giảm khoản chi phí này các đơn vị

thường có xu hướng tạo lập các công ty vệ tinh chuyên dịch gần về vùng nguyên liệu và các công ty vận chuyển hàng hóa phục vụ vận chuyển hàng đi bán. Các công ty này được tạo dựng bằng nhiều hình thức như trực tiếp đầu tư, góp vốn đầu tư, hợp đồng liên doanh, hợp đồng hợp tác kinh doanh ...; các Công ty bán hàng cho doanh nghiệp hoàn thuế (F1) có mối quan hệ liên kết với doanh nghiệp hoàn thuế (F0) như: Kế toán trưởng, kế toán viên và chủ doanh nghiệp... có quan hệ vợ chồng, anh chị em trong cùng gia đình ... ; cơ bản là có mối quan hệ liên kết. Do đó đề nghị các đơn vị thực hiện rà soát đối chiếu với quy định tại Nghị Định số 132/2020/NĐ-CP ngày 5/11/2020 của Chính Phủ về quản lý thuế đối với DN có giao dịch liên kết để xác định lại và kê khai điều chỉnh bổ sung đúng quy định.

4. Các sai phạm và lưu ý một số nội dung cảnh báo như sau:

4.1. Một số nội dung lưu ý khác về hàng hóa, dịch vụ mua vào:

- Sử dụng không hợp pháp hóa đơn để khấu trừ thuế không đúng theo quy định dưới hình thức: Mua hàng hóa nguyên vật liệu đầu vào của người kinh doanh nhỏ lẻ, không đăng ký kinh doanh nên không sử dụng hóa đơn, sau đó mua trái phép hóa đơn đầu vào của tổ chức, cá nhân khác để kê khai thuế GTGT đầu vào được khấu trừ, hợp thức hóa chứng từ chi phí đầu vào.

Sử dụng hóa đơn mua hàng hóa, dịch vụ của người nộp thuế bỏ địa chỉ kinh doanh tại nơi đăng ký thuế để kê khai khấu trừ thuế GTGT đầu vào.

Tình trạng này đã được cơ quan thuế phát hiện ngay trên ứng dụng quản lý hóa đơn điện tử nên các doanh nghiệp phải hết sức lưu ý để tránh thiệt hại.

- Kê khai hóa đơn GTGT đầu vào mua hàng hóa với số lượng lớn của những doanh nghiệp kinh doanh thương mại, doanh nghiệp mới thành lập nhưng qua công tác xác minh còn nợ thuế GTGT lớn và sau khi bị cơ quan thuế phát hiện cảnh báo thì bỏ trốn hoặc tự hủy hóa đơn điện tử mà không thông báo cho người mua hàng.

- Thời điểm hạch toán mua nguyên vật liệu nhập kho sản xuất và thời điểm xuất hóa đơn GTGT của đơn vị bán hàng phải phù hợp theo quy định.

- Đối với hoạt động vận chuyển hàng hóa xuất khẩu, thời gian của hoạt động vận chuyển phải phù hợp với thời gian của từng đợt xuất bán hàng hóa.

Số lượt xe vận chuyển gỗ rừng trồng, vận chuyển hàng hóa đến kho trung chuyển (tập kết thành phẩm) trước khi xuất khẩu nhỏ hơn số lượt xe qua các Trạm BOT, thậm chí không qua Trạm BOT (có khả năng không có hàng hóa mua vào).

Số lượt xe vận chuyển hàng hóa qua cổng Cảng của từng đợt hàng lớn hơn số lượt xe mà phần mềm xuất hóa đơn của Cảng ghi nhận doanh thu (có khả năng nâng không chi phí vận chuyển).

- Hàng hóa, dịch vụ mua vào phải có chứng từ thanh toán không dùng tiền mặt đối với hàng hóa, dịch vụ mua vào (bao gồm cả hàng hoá nhập khẩu) từ hai mươi triệu đồng trở lên.

- Kê khai nguyên vật liệu đầu vào mua trực tiếp từ người dân theo bảng kê hàng hóa mua vào nhưng không lập bảng kê theo mẫu số 01/TNDN kèm theo chứng từ thanh toán cho người bán.

- Lập bảng kê, biên nhận không mua nguyên vật liệu hoặc ghi giá mua cao hơn giá trị nguyên vật liệu đã mua trong trường hợp được lập bảng kê thu mua hàng hóa, dịch vụ.

4.2 Về sử dụng hóa đơn không hợp pháp hoặc sử dụng không hợp pháp hóa đơn:

Cục Thuế tỉnh Bình Định đã ban hành Công văn số 1297/CT-TTHT ngày 24/6/2021 về việc cảnh báo sử dụng hóa đơn bất hợp pháp và Công văn số 2056/CT-TTHT ngày 31/8/2021 về việc cảnh báo tội phạm liên quan đến hóa đơn. Các doanh nghiệp nghiên cứu về nội dung và hướng dẫn tại hai công văn này để phòng ngừa rủi ro, tự bảo vệ và nâng cao cảnh giác trong việc phòng chống sử dụng hóa đơn bất hợp pháp, tránh trường hợp đáng tiếc xảy ra.

Để tránh việc nhận hóa đơn bất hợp pháp, doanh nghiệp phải chú ý đến việc kiểm tra rà soát lại hóa đơn đầu vào; Các doanh nghiệp thực hiện truy cập vào Cổng thông tin điện tử ngành thuế Việt Nam theo địa chỉ www.gdt.gov.vn; zalo Cục Thuế tỉnh Bình Định; website tra cứu thông tin hóa đơn tại địa chỉ tracuuhoadon.gdt.gov.vn hoặc vào website <https://hoadondientu.gdt.gov.vn/>.

Khi giải quyết hoàn thuế GTGT, nếu phát hiện có dấu hiệu rủi ro trên ứng dụng phân loại hồ sơ hoàn thuế và ứng dụng quản lý hóa đơn điện tử, Cục Thuế tỉnh Bình Định sẽ thực hiện xác minh có trọng điểm các doanh nghiệp bán hàng hóa, nguyên vật liệu đầu vào (F1, F2, F3...) có rủi ro; đồng thời xác minh nguồn gốc hàng hóa có rủi ro thu mua trực tiếp của người dân theo bảng kê hàng hóa, thực hiện xác minh đến các hộ gia đình có rừng trồng, khai thác gỗ để xác định được khối lượng thực tế so với khối lượng xuất bán, có hay không nguồn hàng để bán... và lập biên bản xác minh có xác nhận của chính quyền địa phương.

Để phòng tránh các trường hợp sai phạm có thể xảy ra, các doanh nghiệp tự rà soát lại hồ sơ thực tế tại doanh nghiệp mình. Qua rà soát, nếu phát hiện các trường hợp kê khai không đúng, không đầy đủ hồ sơ chứng từ thì thực hiện kê khai điều chỉnh, bổ sung, thực hiện đúng quy định của pháp luật trước khi Cơ quan thuế ban hành quyết định thanh tra, kiểm tra tại doanh nghiệp để tránh bị xử phạt về thuế và các rủi ro pháp lý khác sau này.

Cục Thuế tỉnh Bình Định thông báo đến các doanh nghiệp sản xuất kinh doanh mặt hàng viên nén trên địa bàn tỉnh được biết để thực hiện đúng quy định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lãnh đạo Cục Thuế;
- Webservice Cục Thuế BĐ;
- Lưu: VT, TTKT3.

CỤC TRƯỞNG

Nguyễn Đầu